

Diskussionsunderlag om Europas sociala dimension

2016/17:FPM90

Statsrådsberedningen

2017-05-31

Dokumentbeteckning

KOM(2017) 206

Diskussionsunderlag om Europas sociala dimension

Sammanfattning

Diskussionsunderlaget är det första av fem som följer upp kommissionens vitbok om EU:s framtid. Diskussionsunderlaget ger en bild av utvecklingen av samarbetet på det sociala området inom EU, utmaningar EU står inför samt tre olika vägval inför framtiden: begränsa den sociala dimensionen till den fria rörligheten, de som vill göra mer gör mer, eller fördjupa den sociala dimensionen tillsammans. Vidare anges de olika vägvalens styrkor och svagheter.

Regeringen välkomnar diskussionsunderlaget om Europas sociala dimension och avser delta i de kommande diskussionerna kring de olika vägvalen gällande EU:s framtid.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

Kommissionen presenterade den 1 mars 2017 en vitbok om EU:s framtid i syfte att inleda framtidsdiskussionen vid högtidlighållandet av 60-årsfirandet av Romfördraget i Rom den 25 mars. Mötet var ett viktigt tillfälle för EU:s medlemsstater att reflektera över läget i EU, dess framgångar och utmaningar. Vitboken hade aviserats av kommissionens ordförande Jean-

Claude Juncker i hans tal om tillståndet i unionen (State of the Union) den 14 september 2016. Initiativet välkomnades vid toppmötet i Bratislava den 16 september.

2016/17:FPM90

Diskussionsunderlaget om Europas sociala dimension publicerades den 26 april 2017 och är det första av fem diskussionsunderlag som följer upp vitboken.

1.2 Förslagets innehåll

Diskussionsunderlaget ger en bild av utvecklingen av samarbetet på det sociala området inom EU, utmaningar EU står inför samt tre olika vägval inför framtiden: begränsa den sociala dimensionen till den fria rörligheten, de som vill göra mer gör mer, eller fördjupa den sociala dimensionen tillsammans. Vidare anges de olika vägvalens styrkor och svagheter.

Den sociala dimensionen omfattar endast fri rörlighet

Med detta alternativ bevaras reglerna för kvinnor och mäns fria rörlighet i EU, t.ex. regler om social trygghet, utstationering av arbetstagare, vård i andra länder och erkännande av examensbevis. Det finns dock inga EU-omfattande minimikrav på exempelvis arbetsmiljö, arbetstid och viloperioder eller föräldraledighet. EU ger inte längre medlemsländerna tillfälle att utbyta lösningar inom utbildning, hälsa, kultur och idrott, och de program för social och regional omställning i medlemsländerna såsom Europeiska socialfonden (ESF) och Europeiska globaliseringsfonden (EGF) skulle minska eller upphöra.

De som vill göra mer inom socialpolitiken gör mer

De medlemsstater som vill kan utöka sitt samarbete inom det sociala området. Det kan t.ex. vara euroländerna som går samman för att bevara euroområdet styrka och stabilitet och undvika plötsliga förändringar av kvinnor och mäns levnadsstandard, eller andra grupper av länder som inriktar sig på andra frågor.

EU 27 fördjupar den sociala dimensionen tillsammans

Åtgärder inom det socialpolitiska området vilar huvudsakligen på nationella och lokala institutioner, men EU kan utforma initiativ för att komplettera medlemsländernas åtgärder och använda alla verktyg som finns tillgängliga. Lagstiftningen innehåller inte bara minimikrav, utan harmoniserar helt medborgarnas rättigheter i hela EU på valda områden, för att främja social konvergens.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa 2016/17:FPM90

Diskussionsunderlaget innehåller inte några förslag till nya eller ändrade rättsakter.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Då det rör sig om ett diskussionsunderlag utan konkreta förslag med effekt på vare sig EU:s eller medlemsstaternas budget, bedömer regeringen att förslaget inte medför några budgetära konsekvenser.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar diskussionsunderlaget om Europas sociala dimension och avser delta i de kommande diskussionerna gällande EU:s framtid. Ett Europa för jobb och inkluderande tillväxt bygger på samverkan mellan tillväxt, konkurrenskraft och sociala framsteg. En utgångspunkt för regeringen är att den inre marknaden och fria rörligheten värnas samt att fördelningen av befogenheter mellan EU och medlemsstaterna, nationella system avseende arbetsmarknad, sociala frågor och på skatte- och utbildningsområdet samt principerna om subsidiaritet och proportionalitet respekteras. Vidare ska åtgärder så långt möjligt vara öppna för alla medlemsstater som önskar att delta och inte begränsas till att endast gälla länderna i euroområdet.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Medlemsstaternas ståndpunkter är i nuläget inte kända.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Institutionernas ståndpunkter är i nuläget inte kända.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Diskussionsunderlaget har inte sänts på remiss. Sakråd har hållits den 19 maj.

3 Förslagets förutsättningar

2016/17:FPM90

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Diskussionsunderlaget innehåller inga konkreta förslag till beslut.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Inte aktuellt då det inte rör sig om ett lagstiftningsförslag.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

4.2 Fackuttryck / termer